

Přírodní vědy

ÚKOL NA LISTOPAD

1/ Neznámý prvek

Objevení tohoto prvku bylo velkým úspěchem alchymie. Podle arabského rukopisu uloženého v Paříži jej připravil arabský alchymista Alchid Bechil už ve 12. století. Alchymisté jej pojmenovali escarbuel a jeho přípravu drželi v přísném utajení. Prvek, jehož název je zatím v utajení, úzce souvisí také s německým městem Hamburk. V roce 1669 byl v tomto městě poprvé izolován alchymistou Brandtem, a o několik století později, v roce 1943, byl spoluodpovědný za jeho vypálení v jedné z největších ohnivých bouří II. světové války.

Je nepostradatelnou složkou půdy, určujícím faktorem v růstu kořenů a dozrávání obilí. Jeho vyčerpání v půdě by mohlo být příčinou hladomoru.

1. O který prvek se jedná? .....
2. Proč se mu říkalo světloňoš? .....
3. Jaký název mu dal český přírodovědec 19. století Jan Svatopluk Presl? .....
4. Která z jeho modifikací se používá k výrobě zápalek? .....
5. Vyhledej 5 důležitých zdrojů tohoto prvku pro lidský organismus: .....
6. Obsahuje ho i hnojivo, které tvoří trus mořských ptáků a netopýrů. Jak se toto hnojivo nazývá? .....
7. Jak se jmenuje nejznámější uměle vyrobené hnojivo obsahující tento prvek? .....

2/ Napiš slovy rovnici fotosyntézy pomocí chemické rovnice a popiš ji slovy.

3/ Co se stane, když při rytí záhonku vyryješ žížalu?

(vyber jednu odpověď)

- a) Začne rychle zalézat zpět do půdy.
- b) Začne hledat na povrchu potravu.
- c) Zatočí se do kolečka a přestane se hýbat, aby nebyla nápadná.
- d) Natáhne se, aby se vyhřála na slunci.

